

Fra redaktionen

I 'skole'årets første nummer kommer vi ganske vidt omkring i uddannelsesverdenen, i artikler og analyser der spænder fra børnehavepædagogers tilgang til naturen, over klasseledelse i matematikundervisningen og universitetsstuderendes startvanskeligheder, til en aktuell analyse om tilblivelsen af den nye læreruddannelse.

I vores første artikel, *Pædagogers formidling af naturen til børnehavebørn* af Niels Ejbye Ernst, bliver det konstateret at pædagoger i Danmark iagttager deres formidling af naturen gennem en børnecentreret "barndomsdiskurs", og at børn i børnehaver derfor overvejende understøttes i at iagttage natur og naturfænomener som de intuitivt og alderssvarende gør det. Det empiriske materiale fremhæver at pædagogisk arbejde i naturen ikke understøtter børns naturfaglige kompetencer i særlig grad. Artiklen påpeger også at pædagogisk arbejde i naturen understøtter børns udvikling godt, og at naturen er et godt rum for mindre børns udvikling og læring som pædagoger kan tænke didaktisk ind i deres arbejde.

I den næste artikel bringer vi et systematisk review af hvad der findes af forskningsbaseret viden om sammenhængen mellem matematiklæreres klasseledelse og elevers deltagelse i læringsfællesskabet. Det er lavet af Maria-Christina Secher Schmidt under overskriften *Klasseledelse i matematik. Hvad ved vi egentlig?* Hovedvægten er lagt på hvordan lærere praktiserer klasseledelse i den almindelige matematikundervisning, og på hvilken slags betydning forskellige praksisformer kan få for elever i matematikvanskeligheder. Det afdækkes også hvordan lærerens adfærds-, relations- og læringsledelse bidrager til forskellige elevers muligheder for inklusion i faget matematik. Det hele er baseret på ti studier af den almene matematikundervisning som peger på forskellige undervisningsstrategier over for elever i læringsvanskeligheder på begynder- og mellemtrin.

I vores tredje artikel, *Naturvidenskabelige studiekompetencer. Hvad er svært for nye universitetsstuderende?* af Lars Ulriksen, undersøges overskriftens spørgsmål ud fra en spørgeskemaundersøgelse blandt førsteårsstuderende på Det Naturvidenskabelige Fakultet ved Københavns Universitet. Undersøgelsen fandt at de studerende ikke oplever det faglige niveau som den største vanskelighed. Vanskelighederne vedrører især studieteknik, organiseringen af deres tid, men også at kunne koncentrere sig og at kunne overskue større tekstmængder. Det er vanskeligheder som bl.a. bunder i forskelle mellem gymnasiet og universitetet mht. tidsstrukturer og undervisningsmaterialer. Disse studieteknikker er imidlertid forbundet med det faglige indhold. En hovedkonklusion er derfor at det vil være en fordel at førsteårsundervisningen tænker studieteknik ind som en integreret del af den faglige undervisning.

Steffen Elmose og Lene Beck Mikkelsen har begge været involveret i udformningen af den nye læreruddannelse, og er derfor godt placeret til i deres aktuelle analyse, *Naturfagene i den ny læreruddannelse?* at forholde sig til naturfagenes situation på læreruddannelsesinstitutionerne igennem de seneste 20 år. Baggrunden for analysen er dels den nye uddannelse, dels et kritisk fald af studerende i naturfagene i dette tidsrum. Artiklen beskriver det forberedende arbejde med udformningen af uddannelsen som topstyret og forceret. De naturfaglige skrivegrupper fandt dog sammen i et frugtbart samarbejde, og forfatterne ser derfor øgede muligheder for tværfaglighed og etablering af en naturfaglig profil for de lærerstuderende. Men de stiller også spørgsmålstegn ved, om en ny organisering og evalueringsprocedure vil ændre væsentligt ved naturfagenes problematiske situation. Og de mener at ministerium og folketing i højere grad burde have inddraget uddannelsesforskning og uddannelsesinstitutionerne selv i et grundigt og forberedende arbejde frem mod en holdbar løsning på bl.a. en lav rekruttering til naturfagene.

Hver af de tre artikler vi bragte i sidste nummer af MONA har fået en kommentar med på vejen. Frank Storgaard sammenligner i sin kommentar til *Matematik i naturfagene – et kompetencehevingsprojekt for barnehagen* af Anita Movik Simensen og Inger Wallem Anundsen det norske projekts analyse og resultater med et netop gennemført projekt med titlen Naturfaglig Satsning, også kaldet NatSats, i Jammerbugt Kommune, som havde fokus på IBSE-metodens muligheder i forhold til læring hos børn og elever og kompetenceløft for pædagoger og lærere.

Også i Morten Rask Petersens kommentar til artiklen *QUEST – et storskalaprojekt til udvikling af naturfagsundervisning* af Birgitte Lund Nielsen et al. er der sammenligninger. QUEST har hentet inspiration til organisering og strukturering i det store tyske projekt SINUS og kommentaren dvæler ved nogle af de forskelle der træder frem mellem de to projekter, og som kommentatoren ser som karakteristisk for efteruddannelse af danske naturfagslærere, bl.a. en tendens til at basere sig i et entydigt metodevalg.

Endelig har Joakim Groth kommenteret *Rekruttering, markedsføring og forventningsafstemning* af Lars Ulriksen, Henriette T. Holmegaard og Lene M. Madsen ved ud fra sit perspektiv som ansvarlig for Københavns universitets naturvidenskabelige fakultets rekrutteringskampagner at vurdere disse kampagners bidrag til sådan en forventningsafstemning. Han skriver bl.a. at ambitionen er "at vi skal formidle et realistisk billede af uddannelserne, og vi er meget bevidste om ikke at oversælge de enkelte uddannelser, så unge bliver optaget på et forkert grundlag; det øger frafaldet, hvilket ingen har en interesse i" og giver eksempler på hvordan det bliver gjort.

Til sidst er der, i Litteratursektionen, en 'jobannonce' for boganmeldere, og der er korte resumeer af to nylige ph.d.afhandlinger, af Jesper Bruun, hhv. Bjørn Johannsen.